

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Bases para a interpretación do coñecemento científico	Código	750G01008	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Pita Fernandez, Salvador	Correo electrónico	salvador.pita@udc.es	
Profesorado	Movilla Fernandez, Maria Jesus	Correo electrónico	maria.jesus.movilla@udc.es	
	Pita Fernandez, Salvador		salvador.pita@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Identificar e describir as características metodolóxicas da investigación cuantitativa	A19 A20	B1 B3 B8 B11 B21 B23	C6 C7 C8 C11 C13
Describir e utilizar os métodos estadísticos frecuentes nos estudos da área de ciencias da saúde	A19 A20	B1 B3 B8 B11 B21 B23	C6 C7 C8 C11 C13
Comprender os elementos necesarios para a execución dun estudo clínico- epidemiolóxico.	A19 A20	B1 B3 B8 B11 B21 B23	C6 C7 C8 C11 C13
Identificar e describir os principais fundamentos teóricos da investigación cualitativa	A18	B1 B3 B8 B11 B21	C6 C7 C8 C11

Identificar e describir as características metodolóxicas da investigación cualitativa	A18	B1 B3 B8 B11 B21	C6 C7 C8 C11
Describir os métodos e as técnicas para a obtención e análise de datos cualitativos	A18	B1 B3 B8 B11 B21	C6 C7 C8 C11 C13

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDAD DIDACTICA I.METODOLOXIA DA INVESTIGACIÓN CUALITATIVA	<p>1.1.- A investigación cualitativa no contexto da saúde</p> <p>1.2.- Características da investigación cualitativa. Complementariedad investigación cuantitativa e investigación cualitativa.</p> <p>1.3.- Deseño da investigación cualitativa. Investigación como proceso circular. Pregunta de investigación.</p> <p>1.4.- Unidad de análise e selección de participantes en investigación cualitativa. Estratexias de muestreo.</p> <p>1.5.- Obtención de datos: Datos verbales: entrevista, narracions, grupo discusión, etc. Datos visuales: observación, etnografía, fotografía, video, etc</p> <p>1.6.- Análise de datos: Documentación dos datos. Notas de campo. Diario de investigación. Transcripción. Preparación dos datos para sua análise. Software cualitativo Codificación e categorización Rigor na investigación cualitativa. Plausibilización selectiva. Fiabilidade e validez. Triangulación. Inducción analítica.</p>

<p>UNIDAD DIDACTICA II. METODOLOXIA DE INVESTIGACIÓN CUANTITATIVA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pertinencia dun estudo 2. Viabilidade dun estudo 3. Introducción (antecedentes e estado actual do tema) 4. Xustificación do estudo 5. Obxetivos 6. Material e métodos 6.1.- ámbito de estudo 6.2.- periodo de estudo 6.3.- tipo de estudo Tipos de estudos clínico epidemiolóxicos Estudios para a validación de probas 6.4.- estratexia de búsqueda bibliográfica 6.5.- criterios de inclusión 6.6.- criterios de exclusión 6.7.- mediciones 6.8.- xustificación do tamaño muestral 6.9.- análise estadístico 6.10- aspectos ético-legales Aspectos ético legales a considerar antes da realización dun estudo clínico-epidemiolóxico 6.11.- limitacions do estudo 7. Cronograma e plan de traballo 8. Experiencia do equipo investigador 9. Plan de difusión de resultados 10. Memoria económica 11. Bibliografía
<p>UNIDAD DIDACTICA III. BIOESTADISTICA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de estadística. Variables 2. Tabulación e representación gráfica das variables 3. Análise descritivo dos datos 4. Cálculo de probabilidades 5. A distribución normal. Características e aplicacións 6. Introducción á estadística inferencial 7. Significación estadística 8. Cálculo do tamaño muestral 9. Muestreo 10. Correlación entre variables 11. Estadístico Chi- cuadrado 12. Regresión lineal 13. Introducción a análise multivariante 14. Análise da supervivencia 15. Presentación de resultados e a súa interpretación 16. Cuantificación do risco e medidas de efecto 17. A decisión clínica. Significación estadística vs. relevancia clínica 18. Validez e precisión dos estudos epidemiolóxicos 19. Inferencia causal 20. Metaanálisis

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 B23 C6 C8 C11 C13	0	12	12
Aprendizaxe colaborativa	A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C6 C7 C8 C11	6	12	18
Sesión maxistral	A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C8 C11 C13	21	20	41
Solución de problemas	A19 A20 B8 C7 C11 C13	14	42	56
Proba mixta	A18 A19 A20 B3 B8 B11 C6 C11	2	18	20
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	<p>Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.</p> <p>Os estudantes de modo individual realizarán a lectura e comentario de artigos de investigación cualitativa.</p> <p>O resto das lecturas encontrase na web http://www.fisterra.com/mbe/investiga/index.asp</p>
Aprendizaxe colaborativa	<p>Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.</p> <p>En grupos de estudantes elaborarán e presentarán a os esus compañeiros a análise metodolóxica de 2 artigos de investigación cualitativa</p>
Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Os contidos teóricos básicos impartense en sesións maxistras, pero con un enfoque participativo</p>
Solución de problemas	<p>Técnica mediante a que se ten que resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se traballaron, que pode ter máis dunha posible solución.</p> <p>De cada tema explicado da metodoloxía cuantitativa realizaranse exercicios prácticos que o alumno debe presentar na súa totalidade</p>
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p> <p>En la parte de la materia impartida por el profesor Salvador Pita (4 ECTS) se realizará una prueba mixta de 35-40 preguntas de respuesta múltiple y ejercicios de cálculo.</p> <p>En la parte de la materia impartida por la profesora María Jesús Movilla (2 ECTS) se realizará una prueba mixta constituida por 7 preguntas.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lecturas	En cada lectura que se realice apoiarase de modo personalizado a aqueles estudantes que teñan máis dificultades para facer a análise solicitada

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C6 C7 C8 C11	De carácter obrigatorio para superar a parte da materia impartida pola Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández (2 ECTS). Consiste en realizar en grupos de 5 estudantes unha búsqueda de 2 artigos, un en castelan e outro en inglés, de investigación cualitativa, co fin de levar a cabo unha análise metodolóxica dos artigos e unha posterior presentación na aula. Esta actividade puntúase sobre 2.5 puntos. Será necesario alcanzar 1,5 puntos para superar esta parte da avaliación.	0
Solución de problemas	A19 A20 B8 C7 C11 C13	Esta actividade corresponde á parte da materia impartida polo Prof. Dr. Salvador Pita (4 ECTS). Será necesario realizar e entregar durante o cuadrimestre todos os exercicios que se solicitan.	0
Proba mixta	A18 A19 A20 B3 B8 B11 C6 C11	1.- Na parte correspondente á materia (4 ECTS) impartida polo Prof.Dr. Salvador Pita realizarase unha proba final de 35-40 preguntas de resposta múltiple e exercicios de cálculo. 2.- Na parte correspondente á materia (2 ECTS) impartida pola Prof. Dra María Jesús Movilla realizarase unha proba final de 7 preguntas (7.5 puntos). Será necesario alcanzar 4 puntos para superar esta parte da avaliación.	0

Observacións avaliación

NOTA IMPORTANTE.

A materia Bases para a Interpretación do Coñecemento Científico é impartida por 2 profesores. O Prof Dr Salvador Pita Fernández(4 ECTS) e a Prof Dra María Jesús Movilla Fernández (2 ECTS).

Para superar a materia é necesario haber superado cada unha das partes individualmente.

A nota final calculase de modo ponderado según o peso en créditos ECTS de cada unha das partes.

MATRICULA PARCIAL

Os alumnos de matricula parcial, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS

Os alumnos de segunda oportunidade e outras, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

OPORTUNIDADE ADIANTADA

Os alumnos da oportunidade adiantada, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

MATRICULA DE HONOR

Outorgarase ás puntuacións máis elevadas superiores a nove.

NON PRESENTATO

Ausencia no día da proba obxetiva

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Moral Santaella C (2006). Criterios de Validez en la investigación cualitativa. Revista de Investigación Educativa,24,147-164 - Flick U (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid. Morata - Taylor S; Bogdan R (1992). Introducción a los métodos cualitativos de investigación. Barcelona. Paidós - Pérez Serrano G (2001). Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Madrid. La Muralla - Maykut P; Morehouse R (1999). Investigación Cualitativa. Una guía práctica y filosófica. Barcelona. Hurtado - Hernandez Sampieri R; Fernández-Collado C; Baptista Lucio P (2006). Metodología de la Investigación. Mexico. McGraw Hill - Rodriguez Gomez G; Gil Flores J; García Jiménez E (1999). Metodología de la Investigación Cualitativa. Málaga. Aljige <p>En dicha dirección se encuentran el material necesario para el estudio de la materia impartida por el profesor Salvador Pita http://www.fisterra.com/mbe/investiga/index.asp</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Villareal Reyna MA; Salazar González BC (2006). La Teoría Crítica y su contribución al desarrollo del conocimiento en Enfermería. Desarrollo Científico de Enfermería, 14, 339-341

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías